

Suomen Ajokoirajärjestö

Jalostuksen ohjesääntö

Tätä sääntöä noudatetaan suomenajokoiran jalostuksessa. Muihin suuriin ajokoirarotuihin sääntöä sovelletaan soveltuvin osin. Ohjesäännön velvoitteet sitovat yhdistyksen toimielimiä. Rotujärjestön jäsenten tulisi myös toimia sen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon Suomen Kennelliiton ohjeistus koiranjalostuksesta ja kasvattajatoiminnasta.

Metsästysominaisuudet

Suomenajokoira jalostetaan yksinomaan ajavana metsästyskoirana, jonka pääriistalajit ovat jänis ja kettu. Metsästysominaisuudet, terveys ja luonne ovat suomenajokoiran arvon tärkeimmät kriteerit. Jalostuksessa pyritään siihen, että suomenajokoira omaisi mahdollisimman täydellisesti ajokoe- tai ketunajokoesääntöjen määrittelemät metsästysominaisuudet. Jalostuksessa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin käyttöominaisuuksiin: **haku, ajotaito, metsästysinto ja haukku**. Koiria, joissa esiintyy selvää metsästysinnon puutetta, ei tule käyttää jalostukseen. Tavoitteena on virheettömästi työskentelevä suomenajokoira. Jalostuksellisesti koiran työskentelyvirheen merkitys on sitä pienempi, mitä vähäisempi virhe on ja mitä parempi koira on muilta ominaisuuksiltaan. Metsästyskäyttöä haittaavia työskentelyvirheitä omaavat tai periyttävät koirat jätettäkään siitoskäytön ulkopuolelle. Käyttöpuolen jalostuksen tavoitteena pidetään varhaiskypsyttää sekä erityisesti pitkää käyttöikä.

Suomenajokoiran luonne

Jalostuksessa luonteelle, jonka tulee olla rotumääritelmän mukainen, annetaan erityisen tärkeä merkitys. Suomenajokoirassa pyritään lisäksi kehittämään niitä henkisiä ominaisuuksia, joiden ansiosta koiran koulutettavuus lisääntyy. Vihaiset, arat ja muut selvästi luonnevikaiset koirat tulisi karsia jalostuksesta.

Suomenajokoiran ulkomuoto

Jalostusohjeena pidetään suomenajokoiran rotumääritelmää. Erityisesti kiinnitetään huomiota rotutyyppiin. Jalostuksessa sen lisäksi päähuomio kiinnitetään niihin rakenteellisiin ominaisuuksiin, joilla on merkitystä koiran metsästyskäytön kannalta, kuten karvapeitteeseen, selkään, lantioon, raajoihin ja kypäliin. Edellä mainittuihin verrattuna muut poikkeavuudet rotumääritelmästä eivät ole yhtä raskauttavia, elleivät ne vaikuta selvästi rotutyyppejä muuntavasti. Ulkomuodon jalostuksen yksityiskohtaiset ohjeet SAJ:n julkaisussa 'Suomenajokoiran rotumääritelmä selitykseen'.

Perinnölliset viat ja sairaudet

Jalostuksen tavoitteena on luonnollisesti mahdollisimman täydellinen ja virheetön suomenajokoira, mikä edellyttää pyrkimistä eroon perinnöllisten vikojen ja sairauksien ilmentymisestä. Erityistä huomiota kiinnitetään resessiivisesti periytyviin kielteisiin ominaisuuksiin niin, että sairaiden yksilöiden syntymistä vältetään. Voimakkaasti resessiivisiä virheitä periyttävä koira tulee poistaa siitoksesta. Rodun kehitystä ja sen terveystuloksia tarkoin seuraten ja viipymättä tarkoituksenmukaisiin toimiin ryhtymällä tulee huolehtia, etteivät perinnölliset viat sairaudet yleisty suomenajokoirakantaan, vaan niiden esiintyminen saataisiin vähentämään.

Rodun monimuotoisuus

Suomenajokoiran jalostuksessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että rodun perinnöllinen vaihtelu ja sen kautta rodun monimuotoisuus säilyvät riittävän laajana. Tähän pyritään seuraamalla tutkimuksin rodun geenipohjaa, välttämällä sukusiitosta, ohjeistamalla urosvalinnoissa ja yhdistelmien muodostamisessa sekä välttämällä samojen yksilöiden liiallista jalostuskäyttöä.

Perusvaatimustaso

Ennen kuin suomenajokoiraa käytetään jalostukseen, sillä tulisi olla vähintään koepalkinto sekä näyttelyssä avoimen tai nuorten luokan arvostelussa laatumaininta hyvä. Nuorella nartulla voidaan kuitenkin teettää yhden pennun, vaikka sillä ei olisikaan koepalkintoa, jos erityinen syy on olemassa. Siitosurokselta edellytetään aina koepalkintoa.